

Gemeente Beemster dorpszorg kernteam jeugd (jeugdteam)

Jaarrapportage 2015

Dorpszorg kernteam jeugd is een mondvul en vereist uitleg, m.n. naar ouders. Daarom wordt voor de begrijpelijkheid de term jeugdteam gehanteerd.

Het jeugdteam

Het jeugdteam wordt aangestuurd door de coördinator en bestaat uit professionals van verschillende moeder organisaties, elk met een eigen expertise. Samen onderzoeken zij de hulpvragen en bieden zelf de nodige hulp of verwijzen door wanneer gespecialiseerde hulp nodig is. Een aantal van hen werken in het voorveld (de preventie) en maken ook deel uit van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het jeugdteam bestaat uit de schoolmaatschappelijk werker, algemeen maatschappelijk werker, cliënt ondersteuner (MEE Amstel en Zaan), jeugdverpleegkundige (GGD) en coördinator thuisbegeleiding (Evean), aangevuld met een jeugdhulpverlener (Spirit), GZ psycholoog (Lucertis), en de aan de Beemster gekoppelde jeugdbeschermer (JBRA). De laatste twee bieden voornamelijk consultatie maar kunnen ook meegaan met de 'keukentafel' gesprekken. Ook de WMO consulent voor gemeente Beemster maakt deel uit van het team zodat verschillende hulpvragen van een gezin ook binnen één loket, integraal, opgepakt kunnen worden.

De coördinator is tevens coördinator van het CJG waardoor op- en afschalen van CJG naar jeugdteam en andersom (terug naar het normale) naadloos te werk gaat.

De startfase

In de start fase van het jeugdteam in 2015 is tijd besteed aan visie ontwikkeling en het ontwikkelen van de werkprocessen, met aandacht voor de communicatie naar verwijzers. Een folder over de toegang is geproduceerd en verspreid onder verwijzers en zorg verlenende instellingen en instanties. Het team heeft zelf een aanmeldformulier en toestemmingsverklaring voor het delen van informatie ontwikkeld, een code voor omgaan met privacy voor het team en de werkprocessen verder uitgewerkt. Informatie over het jeugdteam, de aanmeld route en formulieren zijn te vinden op de website van het CJG Beemster.

De coördinator van het jeugdteam is bereikbaar via een eigen jeugdteam telefoonnummer en e-mail adres.

Korte samenvatting van de werkwijze

De aanmelding wordt opgepakt door 2 medewerkers. Zij nemen contact op met de verwijzer en gaan samen op huisbezoek om met ouder(s) en jeugdigen (wanneer 12 jaar en ouder) de hulpvraag te onderzoeken. Door mee te kijken door de 'bril' van de andere professional leren medewerkers veel van elkaars expertise en ervaring. Deze werkwijze is onderdeel van het proces van deskundigheidsontwikkeling.

De aanmelding wordt na onderzoek in het jeugdteam besproken. Als duidelijk is wat nodig is wordt besloten welke vorm(en) van hulp in te zetten; zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Het plan

richt zich op de hele gezinssituatie, één gezin, één plan, en het betrekken van ouders en het eigen netwerk. Als ook hulp vanuit de WMO nodig is wordt dit gelijk meegenomen. Eén van de jeugdteam medewerkers, meestal de hulpverlener, wordt casushouder en onderhoudt contacten en zorgt voor afstemming met andere betrokkenen in het gezin.

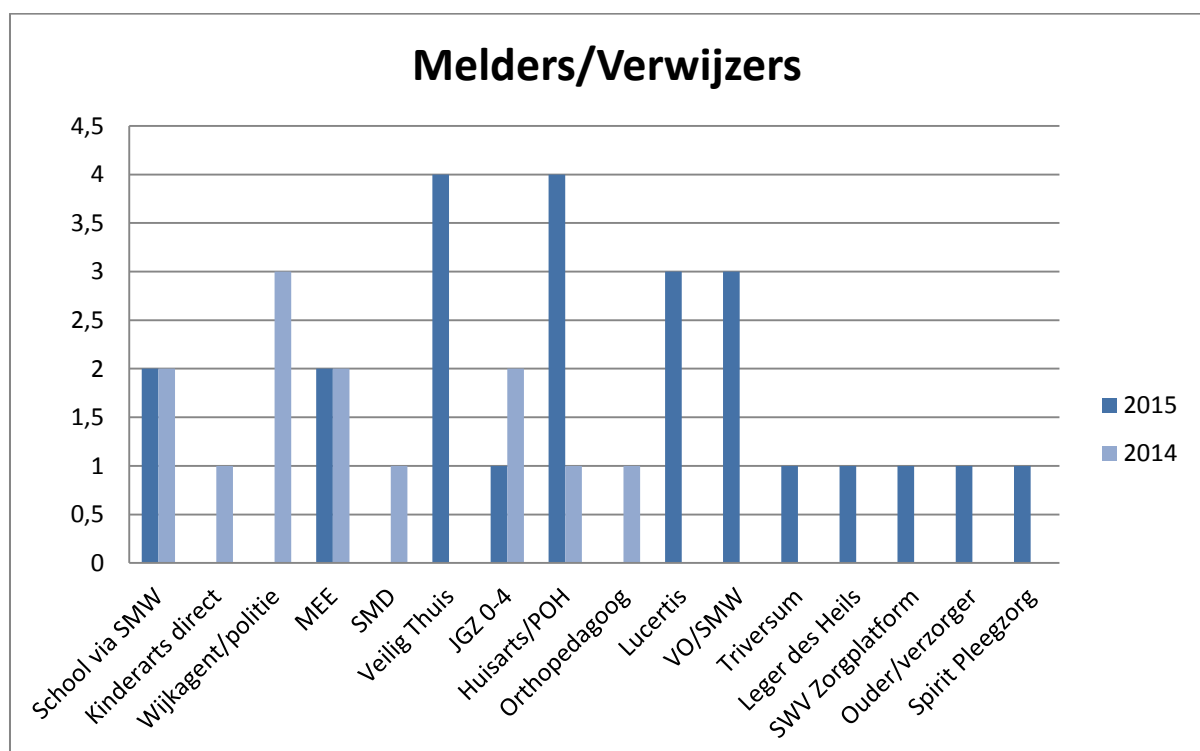
De casus wordt actief gevolgd. Na 3 maanden, of eerder als de hulpverlening onvoldoende bereikt, wordt voortgang in het jeugdteam geëvalueerd. Zo nodig, wordt het plan bijgesteld en/of andere hulp ingeschakeld. Wanneer de hulp het doel bereikt heeft wordt een borgingsplan gemaakt. Voor gezinnen waar er sprake is van risico op 'afglijden' wordt overgedragen naar 'vinger aan de pols', een vorm van nazorg. Deze nazorg wordt uitgevoerd door een medewerker die dit in haar reguliere werk uitvoert. Bij signalen dat het (weer) niet goed gaat kan snel extra hulp ingezet worden. Het jeugdteam komt 2 keer per maand bijeen. Als tussentijds actie nodig is wordt dit in overleg met de coördinator afgesproken.

Een jongere is verwezen naar specialistische hulp van Spirit. Echter, de vakantieperiode komt er aan en de medewerker kan pas over 4 weken starten. Vanwege de schoolvakantie kan de schoolmaatschappelijk werker ook niets betekenen. Besloten wordt om de jeugdwerker te benaderen. Zij spreekt regelmatig af met de jongere, luistert en houdt vinger aan de pols, totdat de hulpverlener over kan nemen.

Aan de slag

Aanmeldingen en verwijzers

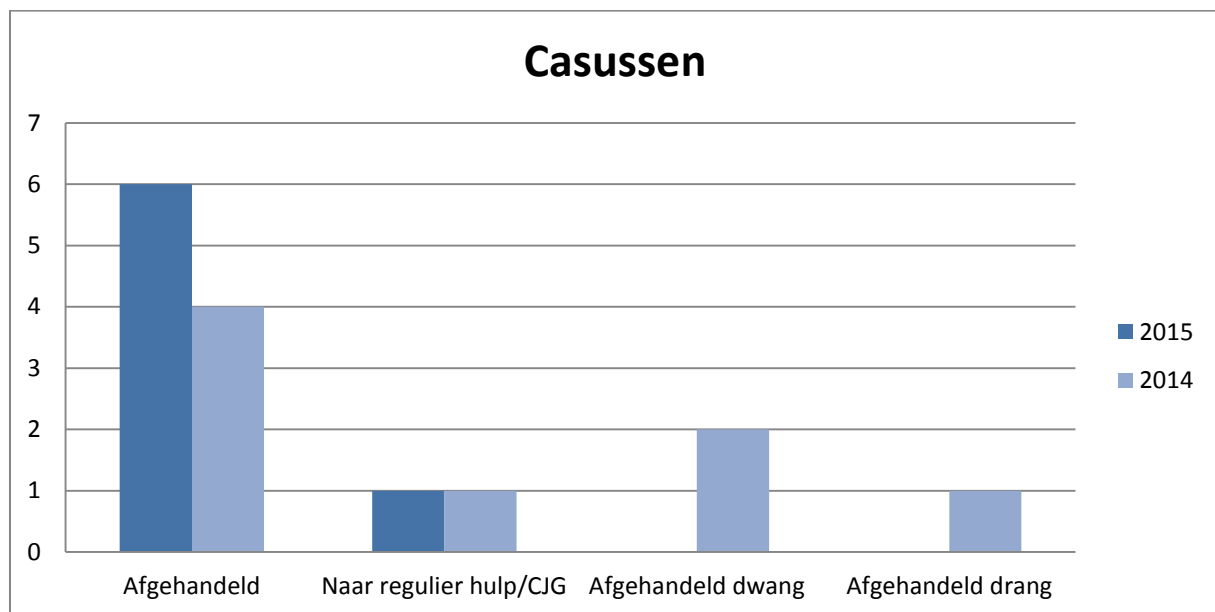
In 2015 zijn 37 casussen behandeld waarvan 13 lopende zaken uit 2014 en 24 nieuwe aanmeldingen. De meeste nieuwe aanmeldingen vonden plaats in het eerste half jaar. Er waren minder maar wel meer complexe aanmeldingen in het najaar.

De scholen, via het schoolmaatschappelijk werk, en huisartsen, via de POH (praktijk ondersteuner huisartsen, verwijzen het meest. De wijkagent verwees in 2014 wel naar het jeugdteam maar in 2015 niet. Dit is w.s. omdat alle politiemeldingen per januari van 2015 direct naar Veilig Thuis gaan en daar worden opgepakt. Het voortgezet onderwijs begint het jeugdteam inmiddels ook te vinden. De JGZ 0-4 (consultatiebureau) verwijst met enige regelmaat. In 2015 heeft Veilig Thuis 4 casussen overgedragen (aangemeld) voor hulpverlening door het jeugdteam.

De huisarts belt. "Ik heb deze moeder verwezen naar specialistische hulp maar er is een wachtlijst. Kunnen jullie iets betekenen ter overbrugging?" Dat kunnen we.

Status van de casussen

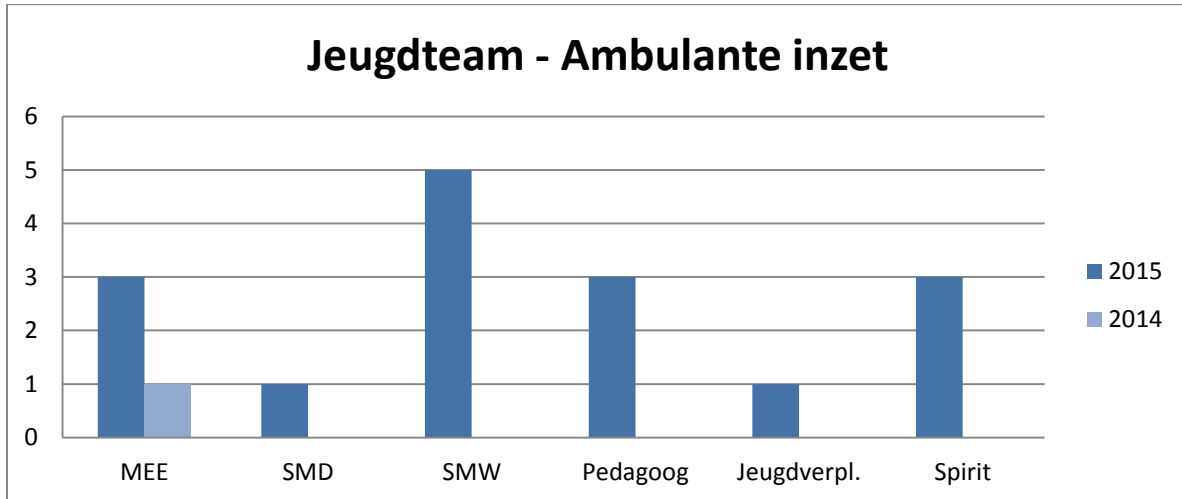

Van de 13 casussen uit 2014 zijn 8 inmiddels afgehandeld, voornamelijk terug naar normale hulp/ondersteuning. Van de 5 actieve casussen blijven 2 casussen als vinger aan de pols nazorg (VAP) in het jeugdteam in beeld voor langer tijd, zijn 2 in het kader van dwang bij Jeugdbescherming Regio Amsterdam (JBRA) en 1 bij de Willem Schrikker Groep (WSG). De 2 casussen bij JBRA worden uitgevoerd door de jeugdbeschermer die verbonden is aan het jeugdteam.

Van de 24 nieuwe meldingen in 2015 zijn 7 afgehandeld. Per 1 januari zijn 22 casussen actief, 5 uit 2014 en 17 uit 2015.

Een vechtscheiding via de politie gemeld bij Veilig Thuis. De ouders zeggen bereid te zijn mee te werken aan een plan om de situatie te de-escaleren. Het jeugdteam neemt over. Gesprekken vinden plaats maar ouders kunnen de strijd niet loslaten ook al weten ze wat dit de kinderen aandoet. Hooglopende ruzies in het bijzijn van de jeugdteam medewerker en de kinderen. De situatie vraagt om een expert in vechtscheidingen en er wordt opgeschaald naar een deskundige van Jeugdbescherming.

Ambulante hulpverlening door het team zelf

Zo licht als mogelijk

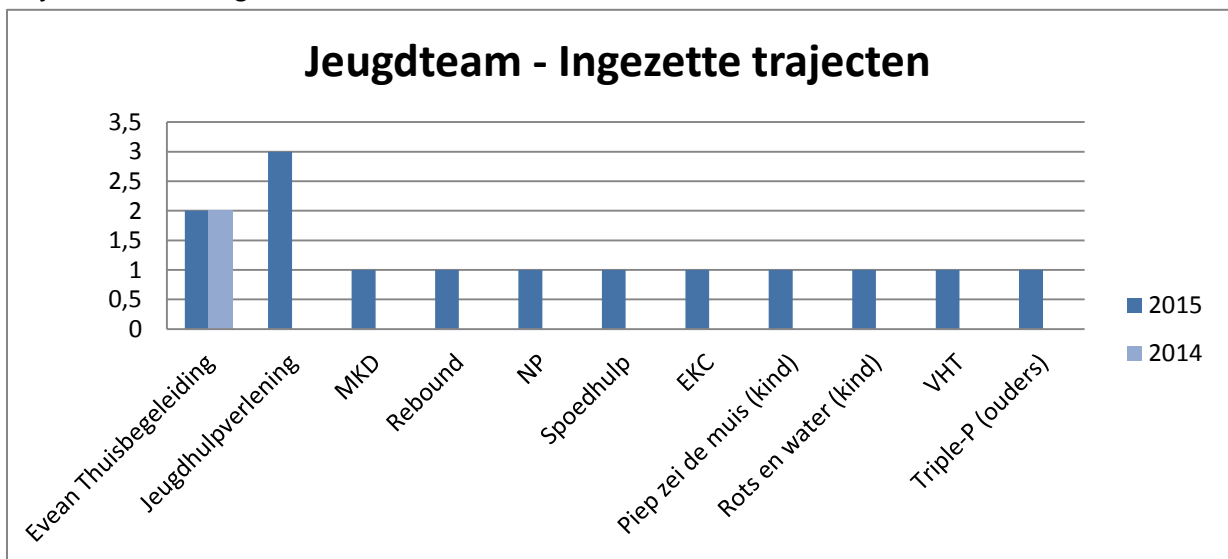
De ambulante inzet vanuit het jeugdteam wordt, waar dat mogelijk is, ook uitgevoerd door andere medewerkers zoals de jongerenwerker en pedagogisch adviseurs van het CJG.

In 3 gevallen is VAP uitgevoerd, door de jongerenwerker van Beemster en de jeugdteam

Een moeder vraagt om hulp van Spirit en liefst dezelfde medewerker die ze had voor haar oudste kind. De adviezen van toen werken niet voor de jongste en ze zit met de handen in het haar. Het jeugdteam besluit niet Spirit maar de pedagogisch adviseur in te zetten. Zij voert Video Home Training uit als onderdeel van de begeleiding. Bij afsluiting gaat het zo goed dat de ouders ook de ondersteuning van Lucertis beëindigen. Niet meer nodig.

medewerkers van MEE Amstel en Zaan en het algemeen maatschappelijk werk (SMD). Daarvan is 1 VAP afgerond.

De ambulante hulpverlening van het jeugdteam wordt uitgevoerd door verschillende disciplines; door MEE, SMD (algemeen maatschappelijk werk en schoolmaatschappelijk werk) en de pedagogisch adviseurs van het CJG. Ook de jeugdverpleegkundige (consultatiebureau) van het CJG voert ambulante begeleiding uit. De Spirit medewerker heeft 3 keer ambulante hulp verleend, waarvan 1 traject in 2015 is afgerond.

Zo zwaar als nodig

Gedurende 2015 zijn een aantal specifieke hulpverleningstrajecten, anders dan ambulante begeleiding door het jeugdteam zelf, ingezet. In een aantal casussen zijn meerdere vormen van hulp (achtereenvolgend) ingezet.

Voor 3 gezinnen is Spirit jeugdhulpverlening ingezet. In 1 geval betrof dit opvoedhulp op 2 (vecht scheidende) thuisfronten waarvan één buiten gemeente Beemster.

Het medisch kinderdagverblijf (MKD), Rebound (bij gedragsproblemen en uitval op voortgezet onderwijs) en Nieuwe Perspectieven (bij gedragsproblemen van jongeren in het voortgezet onderwijs die te licht of te specifiek zijn voor reguliere hulpverlening) zijn allen 1 keer ingezet.

Spoedhulp is eenmalig ingezet. Ook een Eigen Kracht Centrale (EKC) is aangevraagd door JBRA voor een gezin.

Het jeugdteam onderzoek begint met de vraag van tante om als pleeggezin ingezet te worden. Het eindigt met de inzet van Spoedhulp, een tijdelijke plaatsing elders en directe opschaling naar Jeugdbescherming.

Interventies ingezet als onderdeel van de (ambulante) hulpverlening

Medewerkers van het jeugdteam hebben gebruik gemaakt van een aantal interventies, voor ouders en kinderen, als onderdeel van de (ambulante) hulpverlening. Het betreft hier Rots en Water weerbaarheidstraining, Video Hometraining en deelname aan een groepstraining Triple-P (positief opvoeden) voor ouders.

Op- en afschalingen 2015

In 2015 zijn 2 casussen vanuit het jeugdteam opgeschaald naar Veilig Thuis. Beide zijn vervolgens overgedragen aan JBRA, aan de jeugdbeschermer van het jeugdteam.

Vier casussen zijn van Veilig Thuis afgeschaald naar het jeugdteam. Daarvan worden 3 ambulante begeleid door de schoolmaatschappelijk werker van het team. De vierde is alsnog opgeschaald naar JBRA, naar een gezinsmanager gespecialiseerd in vechtscheidingen.

Overdracht van Veilig Thuis naar het jeugdteam is aan de orde als er geen zorgen (meer) zijn over de veiligheid van kinderen en als ouders aangeven mee te willen werken aan hulpverlening.

Een zaak is overgedragen door Veilig Thuis. Er zijn nog wel zorgen maar geen gevaar voor de veiligheid van moeder en kind. Wat nu nodig is, is passende ondersteuning. Maar als de ouders samen zijn loopt het vaak uit op hevige ruzie. Zo hevig dat burens de politie bellen. Voordat ondersteuning enig effect kan hebben is het nodig dat de ouders leren omgaan met ruzie voordat het oploopt. De jeugdteam medewerker stelt een multidisciplinaire aanpak voor, in nauwe afstemming met de huisarts, wijkagent en maatschappelijk werk.

Dwang en drang

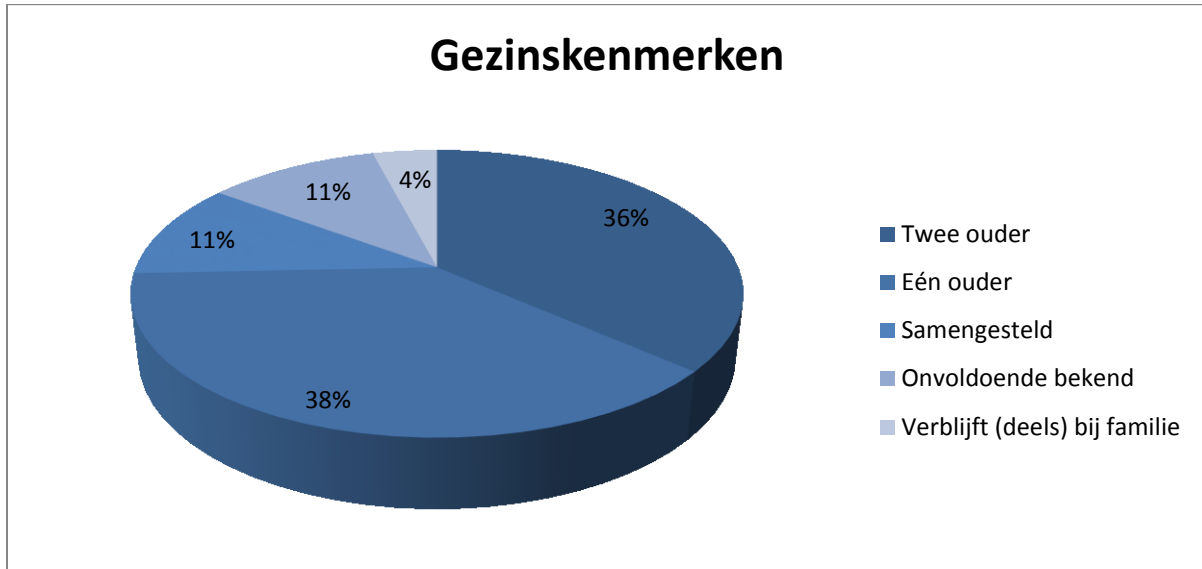
Het totaal aantal Beemster casussen in het kader van drang en dwang per 1 januari is:

JBRA (drang): 4

WSG en Leger des Heils (dwang): totaal 2.

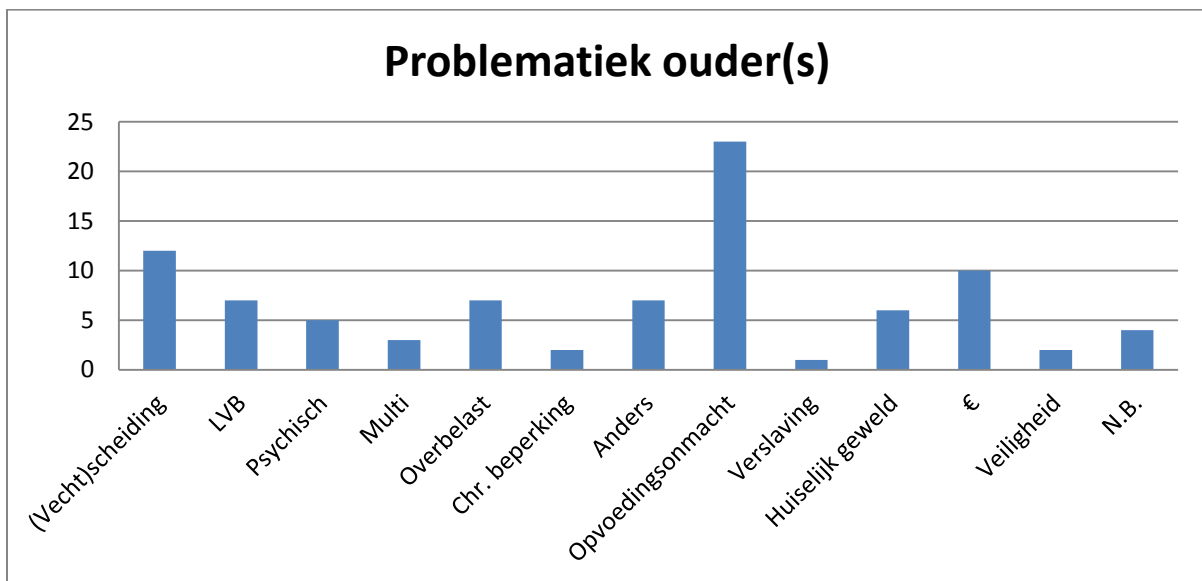
Deze casussen zijn bekend bij het jeugdteam en worden langs de zijlijn gevolgd totdat zij, als dat mogelijk is, overgedragen worden naar het jeugdteam voor hulpverlening, vinger aan de pols of naar het CJG voor normale hulp/ondersteuning.

Gezinskenmerken

Wat opvalt is dat een groot deel van de gezinnen die hulp hebben ontvangen van het jeugdteam, één-ouder gezinnen zijn (14), 4 zijn samengestelde gezinnen en 1 kind woont deels thuis en deels bij familie.

Soms gaat het goed als het nét goed blijft gaan. Meer zit er niet in.

Deze problematiek vertegenwoordigt niet meer dan wat bekend is bij aanmelding. Gaandeweg komen vaak meer problemen in beeld. Toch geeft het een beeld van de meest voorkomende problemen. In één-ouder gezinnen speelt (echt)scheidingsproblematiek het meest en komen problemen rond opvoeden, overbelasting en financiën vaker voor.

De meest voorkomende problemen zijn opvoedingsonmacht (23 gezinnen), problemen rond (echt)scheiding (12), financiële problemen (10) en overbelasting (7). In een aantal gezinnen is sprake van multi-problematiek, veelal een combinatie van psychiatrische problematiek, echtscheiding, opvoedingsonmacht en financiën.

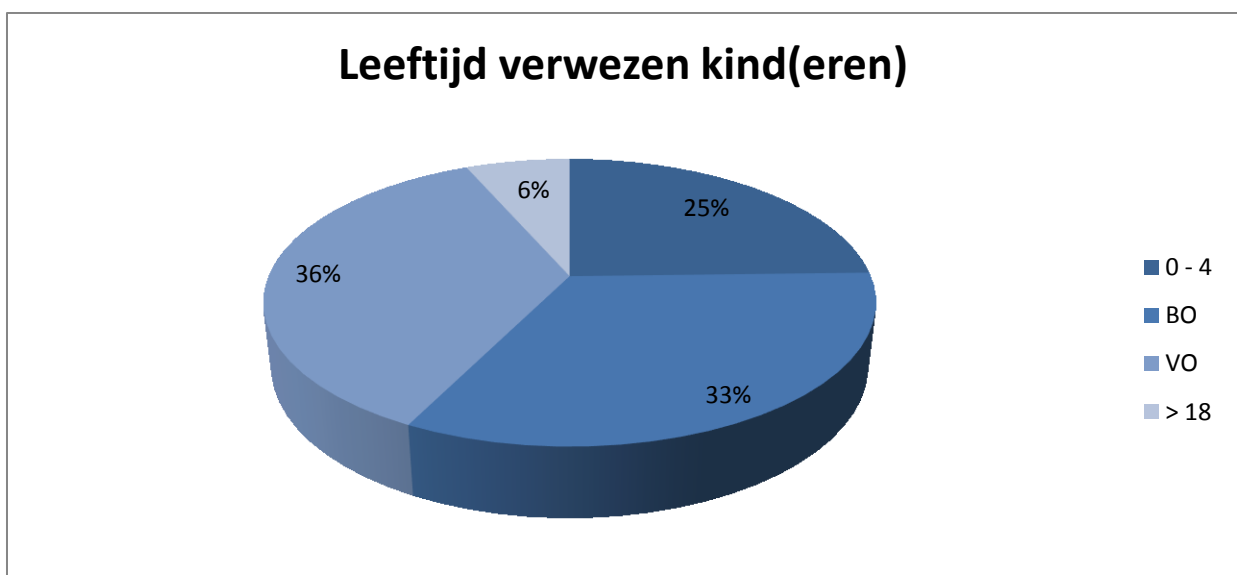
Omdat psychiatrische problematiek speelt gaat de jeugdteam GZ psycholoog mee op huisbezoek. Met het meisje gaat het goed sinds ze bij vader woont. De problemen liggen vooral in de afstemming tussen de ouders en vader zou graag af en toe een opvoedvraag willen voorleggen.

Bij 12 ouders, een derde, is er sprake van een psychiatrische problematiek of verstandelijke beperking.

Wanneer er sprake is van huiselijk geweld of verslaving betreft het altijd een multi-probleem situatie. Expertise op al deze gebieden is in de basis beschikbaar in het jeugdteam. Zo nodig wordt een specialist geconsulteerd.

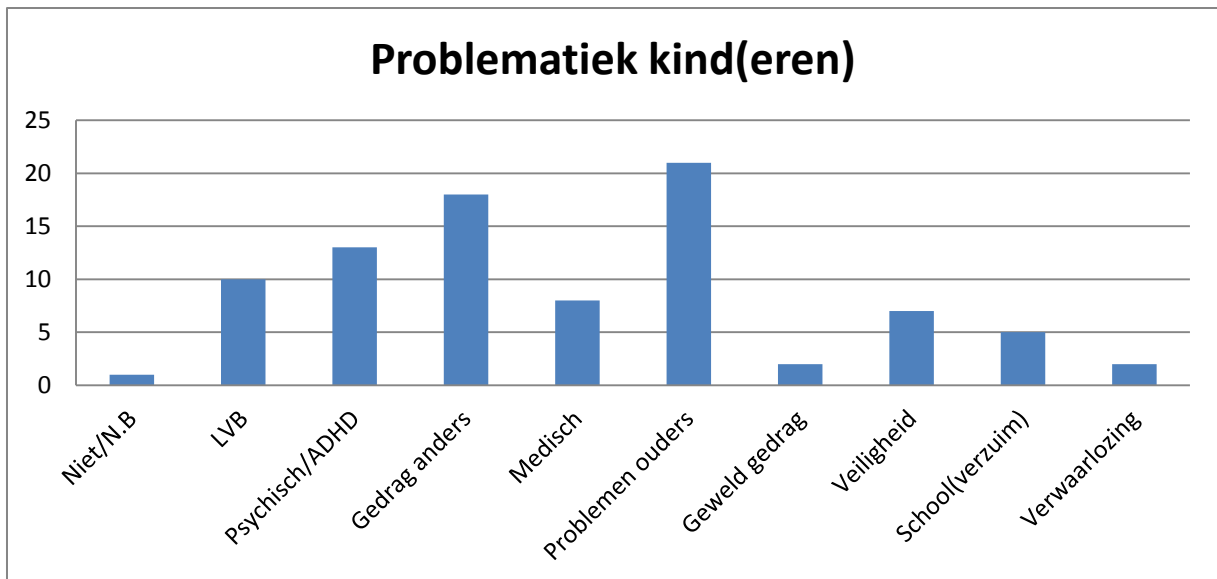
De kinderen

De aanmeldingen betreffen gezinnen met kinderen van verschillende leeftijden.

De kinderen ouder dan 18 jaar maken deel uit van gezinnen met jongere kinderen waarvoor hulp ingezet is. Het aantal kinderen per gezin is niet apart geregistreerd. Wanneer kinderen in de leeftijd van 0-4 betrokken zijn, zijn dit veelal de kinderen waarvoor in de eerste instantie hulp gezocht wordt. De meldingen van de basisscholen komen voornamelijk via het schoolmaatschappelijk werk maar ook via de huisarts of kinderarts. Alhoewel de VO scholen zelf nog relatief weinig melden, komen kinderen waarover zorgen zijn wel in beeld via andere kanalen zoals huisarts of politie. De kinderopvang heeft nog niet verwezen naar het jeugdteam. De jeugdverpleegkundige 0-4 (consultatiebureau) onderhoudt nauwe banden met de kinderopvang en is in de praktijk vaak de schakel naar opschalen en aanmelding bij het jeugdteam.

De scholen en huisartsen zijn vooralsnog de belangrijkste vindplaatsen.

Wat we zien is dat bij meer dan drie kwart van de kinderen (21) die aangemeld worden voor hulp, ouders met problemen kampen (zie problematiek ouders).

Bij 18 kinderen is er sprake van gedragsproblematiek, bij 13 kinderen speelt (ook) ADHD of psychiatrische problematiek en 10 van de kinderen zijn (ook) verstandelijk beperkt. Bij 23 kinderen (67%) is sprake van een psychiatrische of verstandelijke problematiek. Bij 8 kinderen speelt (ook) medisch gerelateerde problemen.

Bij kinderen van 8 gezinnen (22%, bijna een kwart) worden meer dan 4 verschillende kin gerelateerde problemen gesignaleerd. De helft (4) van deze casussen zijn in 2015 belegd bij Veilig Thuis of JBRA. De overigen worden vanuit het jeugdteam ondersteund.

Jeugdteam als netwerk en team

Het jeugdteam is een netwerk plus organisatie en een (h)echt team. De medewerkers voelen zich verbonden met de gemeente, de meesten werken bijna exclusief in het gebied en kennen de sociale kaart goed. De personeelwisselingen zijn beperkt gebleven waardoor verbondenheid met elkaar, onderling vertrouwen en commitment (team gevoel). De korte lijnen zijn echt kort.

Q: Hoe kort kunnen korte lijnen zijn?

A: Een jeugdteam WhatsApp groep.

Twee belangrijke succesfactoren voor het werken als netwerk team zijn: medewerkers zijn ook voor hun dagelijks werk gekoppeld aan het gebied en continuïteit van de samenstelling van het team.

Jeugdteam overleg

Het jeugdteam overleg vindt 2 keer per maand plaats, op verschillende dagdelen en tijden. Naast het bespreken van casussen in de verschillende fasen (aanmelding, onderzoeksresultaat en advies, evaluatie van hulpverlening en borging bij afsluiting) is het overleg ook de plek waar casuïstiek ingebracht kan worden, als een soort 'denk tank' wanneer reguliere ondersteuning vastloopt. Medewerkers brengen casuïstiek in en ook externen. Het overleg heeft ook een signaleringsfunctie. Wat speelt in de Beemster, wat komt het team (steeds vaker) tegen? Wat/hoe kan het CJG, vanuit de preventie, hier op inspelen? In het overleg worden ontwikkelingen binnen organisaties/nieuw

aanbod gedeeld en worden regionale ontwikkelingen gepresenteerd en besproken (presentaties Veilig Thuis, Veiligheidshuis, Beschermingstafel).

We hebben structureel meer overleg tijd nodig op de donderdagmiddag. "Kunnen we eerder starten?" Dat gaat niet lukken i.v.m. overvolle agenda's. "Maar we kunnen wel na vijf uur doorgaan".

Samenwerking met andere maatschappelijke partijen

De coördinator onderhoudt contacten met verschillende maatschappelijke partijen zoals Veilig Thuis, de Beschermingstafel, het Samenwerkingsverband VO (Waterland), het samenwerkingsverband Scheiding (Z-W), Vluchtelingenwerk en hulpverlenende/verwijzende instanties. De coördinator vertegenwoordigt de gemeente en het jeugdteam in allerlei ad hoc bijeenkomsten en structurele overleggen over zorg voor jeugd gerelateerde ontwikkelingen.

De coördinator het aanspreekpunt voor vragen van verwijzers, hulpverlenende instanties en lokale maatschappelijke partijen.

De wijkagent belt. "Zijn jullie bekend met dit meisje?" Dat zijn we. "Het meisje zou naar een vriendin gaan maar was door de politie aangetroffen in op het station. De vader zegt dat hij zijn dochter niet meer in de hand heeft. Wanneer kunnen jullie contact opnemen?" Ik meld dat de vader vanmiddag gebeld wordt en neem contact op met de jeugdteam begeleider van het gezin.

Huisvesting

"Ik zoek een neutrale plek om met een gezin om de tafel te gaan. Kan ik in het CJG terecht?"

Medewerkers van het jeugdteam hebben een plek nodig in het gebied zelf, voor overleg, voor gesprekken met gezinnen, voor administratie, om iets te kopiëren, een kopje koffie enz. Een team dat elkaar niet buiten overleggen tegenkomt, mist de informele momenten voor even sparren, een klankbord. Het CJG is de ideale plek, laagdrempelig en reeds bekend bij ouders, maar biedt onvoldoende ruimte en is er niet voor toegerust. Met de bibliotheek is eind 2015 overeengekomen dat het jeugdteam 2 dagen in de maand (bibliotheek normaliter gesloten) exclusief gebruik kan maken van de ruimte. Voor de jeugdteam overleggen wijkt het team als vliegende brigade uit naar instanties als Breidablick, de bibliotheek, het gemeentehuis en buurthuis Zuidoostbeemster.

Deskundigheidsbevordering en doorontwikkeling als jeugdteam

Deskundigheidsbevordering is een belangrijk component in de ontwikkeling van de expertise van het team. In 2014 is goed geïnvesteerd in scholing op het gebied van risico taxatie (veiligheid), scheiding en kindermishandeling. Verdere scholing heeft in 2015 niet plaatsgevonden.

Ook heeft het proces van het verder beschrijven van werkprocessen en rollen/taken, methodische doorontwikkeling, dossiervorming en administratie stil gelegen door alle andere ontwikkelingen die er waren. Dit zijn aandachtspunten voor 2016.

Leida Prins

Coördinator CJG en kernteam Jeugd